

Музей на архитектурно - исторически резерват
„Боженци“

Изм.№ РД-02-05 /20.01.2017

ДО
Г-ЖА ТАНЯ ХРИСТОВА
КМЕТ НА ОБЩИНА
ГАБРОВО

ОТЧЕТ

за работата на МАИР „Боженци“

през 2016 година

I. Музейна дейност

1. Фондова работа:

- направена е пълна инвентаризация на музейния фонд;
- изградено едно допълнително помещение за фондохранилище в сградата на Ново школо;
- помещенията, в които се съхранява музейния фонд са дератизирани и дезинсекцирани от лицензирана фирма;
- монтаж на климатик във фондохранилището в къща „Баба Ана“.

2. Архив:

- документите и делата създадени от дейността на МАИР „Боженци“ през 2015 г. са архивирани;
- в Летописна книга на институцията са записани всички по-важни събития случили се през 2016 г.

3. Експозиционна дейност:

- през м. март в Експозиционната зала на Ново школо беше подредена гостуващата изложба от ИМ – Горна Оряховица – „Пороците“ след приключване на гостуването в началото на месец октомври беше върната постоянната експозиция в залата;
- от април в Изложбената зала на Старото школо гостува изложба от ЕМО „Етър“ – „Овцевъдството в Централен Балкан“;
- изработен е клип показващ процеса на пречистване на восък в музеен обект „Менгема“

4. Културен календар 2016 г.:

- 25 март – възстановка Благовещение;
- 01, 02, 03 април - Европейски дни на художествените занаяти;
- 28 и 30 април ателие за боядисване на великденски яйца – работа с деца;
- 01 май - Великденски концерт - ДФА „Габровче“;
- 07 май - Пролетен концерт - ДФА „Габровче“;
- 04 юни - Куклен театър на открито – гостува Държавен куклен театър Габрово;
- 13 до 17 юни - 30-ти Национален детски пленер „Сбъдната приказка“ – посветен на 130 години от рождението на писателя Ран Босилек, пленера беше на тема – „Сбъдната приказка, разказана от Ран Босилек“;
- 18 август - домакинство на Регионален форум за култура и творчески предизвикателства към публиката - Регионален културен форум на тема „Новите културни продукти и възможностите за тяхното финансиране на местно ниво“;
- 19 август - „Стъклена плетеница“ - творчески работилници за топла и студена обработка на стъкло в партньорство с РСО „Централна Стара планина“ и ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“;
- 06 септември – Фолклорна програма на ФА „Сивек“;
- 20 септември – Концерт на ФА „Тракия“;
- 21 до 23 октомври - пленер по фотография в партньорство с Нов Български Университет;
- 25 декември – Коледуване - възстановка.

5. Изложби:

- рисунките от 30-ти Национален детски пленер „Сбъдната приказка“ бяха изложени в зала Възраждане – гр. Габрово, като част от инициативите посветени на 130 г. от рождението на Ран Босилек – септември;
- картини от фонда на МАИР „Боженци“ взеха участие в изложба на Художествена галерия „Христо Цокев“ – Габрово посветена на Янко Тарандов – септември;
- подбрани творби от различните издания на Национален детски пленер „Сбъдната приказка“ гостуваха в Арт-галерия Библиотеката гр. Търговище – октомври;
- изработена е изложба с най-добрите фотографии от фото-пленера проведен от 21 до 23 октомври.

6. Музейни обекти:

- музейните обекти бяха почиствани ежеседмично, необходимите ремонтни дейности бяха извършвани своевременно. Бяха положени грижи за цветята и растителността в дворовете;
- три от музейните сгради бяха обработени с препарати за дезинсекция от лицензирана фирма – къща-музей „Дончо Попов“, къща - музей „Баба Райна“, Килийно училище;

7. Статут, наименование и правилник за устройство и дейност:

- С решение № 53 от 31.03.2016 г. на Общински съвет – Габрово се извърши промяна на наименованието на организационната форма на институцията – от Архитектурно – исторически резерват „Боженци“ в Музей на архитектурно-исторически резерват „Боженци“, със същото решение беше приет Правилник за устройство и дейност на МАИР „Боженци“, в съответствие със Закона за закрила и развитие на културата и ЗКН.

II. Реставрация и консервация

В съответствие със ЗКН чл.72 ал.1 през 2013 година директорът на АИР „Боженци“ – Мирослав Йорданов сигнализира Община Габрово, РИМ Габрово и Регионален инспекторат по опазване на културното наследство – В. Търново/Изх. № РД – 03 – 117/04.11.2013 г., Изх. № РД – 03 – 83/14.03.2013 г./ за нарушаване целостта на обемите на два обекта - жилищна сграда Гана Кадиева и стопанска постройка - плевня на Мария Савекова – недвижими културни ценности на територията на архитектурно-историческия резерват, собственост на Община Габрово.

В изпълнение на чл.72. ал.3 Кмета на Община Габрово и Регионален инспекторат по опазване на културното наследство – В. Търново изпратиха свои представители за оглед на застрашените обекти на 20 февруари 2014 г. Същите дадоха указания за аварийно - временно укрепване и определиха срок за изпълнението им. Аварийно-временното укрепване беше изпълнено според указанията и в определения срок.

В съответствие със ЗКН чл. 73. ал.1 Община Габрово назначи комисия в състав:

- арх. Милен Маринов – Регионален инспектор Главна Дирекция „Инспекторат за опазване на културното наследство“ към Министерство на културата;
- арх. стр. инж. Нели Бочукова - експерт по паметниците на културата към НИИ НКН;
- инж. Евгения Живкова – РДНСК;
- Веселинка Христова – ст. специалист в Дирекция „Устройство на територията“ към Община Габрово.

Комисията извърши проверката и направи оглед на място на 6 март 2014 г.

Следвайки ЗКН, за по нататъшни действия, от страна на МАИР „Боженци“ по укрепване на постройките е необходимо комисията да предостави констативен протокол, с който да установи състоянието на недвижимата културна ценност, вида и обема на необходимите укрепителни, консервационно-реставрационни и ремонтни дейности. До края на 2016 г. комисията не предостави констативния протокол, въз основа на който трябва да се приведат в изпълнение следващите процедури по ЗКН и фактическите дейности по укрепването и ремонта на недвижимите културни ценности.

III. Хотелиерска дейност

За повишаване качеството на хотелската услуга, бяха извършени следните дейности:

- закупуване и монтаж на 5 бр. климатици - стая №1 на къща №3, стая №1 на къща №2, кухня на къща №6; кухня на къща №1; кухня на къща №3;
- закупуване на нови 11 телевизора – за всички къщи;
- закупуване на 2 бр. нови бойлери за къщи №4 и №6;
- закупуване на 2 бр. допълнителни хладилници за къщи №1 и №5 ;
- закупуване на 2 бр. нови готварски печки за къщи №4 и №5 ;
- закупуване на 30 нови вълнени одеала за къща №1;
- изградена е нова ограда в двора на къщи №2 и №3;
- подмяна на мокетната настилка в къща №5 с нова;
- закупуване на 4 легла и 10 матрака за къща №1;
- закупуване на 1 бр. нова прахосмукачка за къща №6;
- ежедневна поддръжка на сградите и инвентара в къщите и дворовете. Направени са десетки козметични ремонти включващи интериорно и екстериорно измазване, шпакловане, боядисване и др.;

IV. Паркинг

Липсата на ясни правила за достъп в селото често създаваше неприятни конфликтни ситуации между служителите на МАИР „Боженци“ от една страна и местните хора, работещите в резервата, бизнесмените и туристите от друга.

Прихода от дейността на паркинга за 2016 г. е в размер на 27 705 лв., което е с 24 % ръст спрямо 2015 г.

V. Рекламна дейност

- публикуване на актуална информация за организирания от МАИР „Боженци” мероприятия в сайта и профилите на МАИР „Боженци”- преди мероприятията и след него – www.bojentsi.com, Google+, Twitter, Pinterest;
- поддържане на сайта на институцията – реклама на музейни обекти, събития, къщи за гости, пакетни оферти за празници. Сайта през годината е посетен от 14 807 потребители, а отчетените сесии са 19 391;
- актуализиране на съществуващата до момента информация, снимков материал и цени на Къщите за гости, стопанисвани от МАИР „Боженци” във:
  - **Bgvakancia.com;**
  - **Pochivka.bg;**
  - **Nahotel.net;**
  - **Hotelieri.bg; Hotels.pateki.bg;**
  - **Vila.bg;**
  - **Rooms.bg;**
  - **Planina.bg;**
  - **Hotel359.bg**
  - **Wego.bg**
- Изготвени са рекламни брошури – за МАИР „Боженци“ и обща брошура на местата за настаняване и заведенията в резервата;
- участие на международното туристическо изложение - „Ваканция и Спа Експо 2016“
- за всички събития от културния календар на МАИР „Боженци“ бяха изготвени:
  - клипове за лед екраните в Габрово със съдействието на ТИЦ – Габрово;
  - плакати;
  - информация и покана за събитието към медии, туроператори, партньори, институции и персонални покани
- рекламен клип за къщите за гости се излъчва през цялата година на лед екраните в Габрово със съдействието на ТИЦ – Габрово;
- монтирани са два билборда рекламиращи МАИР „Боженци“ – на изхода от гр. Габрово за гр. В. Търново и на изхода от гр. Габрово за гр. Трявна.

VI. Медийно отразяване

- интервюта за БНР – 4 бр.;
- статии във вестник „100 вести“ – 15 бр.;
- интернет информационни агенции – многократно беше отразена информация за дейността и за събитията от културния календар на резервата;
- медии на които се изпраща информация за събитията и дейността на МАИР „Боженци“:
  - БТА
  - Вестник „100 вести“

- Вестник „24 часа“
- Вестник „Габрово Днес“
- Вестник „Стандарт“
- Вестник „Монитор“
- Вестник „Борба“ – В.Търново
- Вестник „Янтра Днес“ – В. Търново
- Вестник „Севлиево днес“ - Севлиево
- Вестник „Троян 21“ – Троян
- Вестник „Долина“ – Казанлък
- Вестник „Сега“
- Вестник „Новинар“
- БНР Програма „Христо Ботев“
- БНР
- Радио Дарик Габрово
- Общинско радио Габрово
- Радио Бумеранг
- БНТ
- БТВ
- Нова ТВ
- ТВ +
- Рекламна агенция feia@edasat.com
- Европейски център за иновации образование, наука и култура
- Културен и туристически информационен център – Варна
- Информационно-резервационна система „Visit Sliven“
- Информационни сайтове за културни събития и забележителности
- Сайт „Север.bg“ info@sever.bg
- „Елате в Габрово“ – Медия за градска култура
- Община Трявна – официален портал
- Наследство BG – сайтът за културното наследство на България
- Арена медия
- Новата медия за Габрово и габровци – Габрово Daily
- Информационен сайт за Габрово – „zaGabrovo.au“
- Новинарски портал за Габрово и региона „Gabrovo news“
- Новинарски сайт Дневник bg – Dnevnik.bg

VII. Участие в семинари, туристически борси, обучения и конференции

- 11 – 13 февруари - Международна туристическа борса „ВАКАНЦИЯ И СПА ЕКСПО 2016“ – гр. София;
- 22 – 26 февруари – обучение по енергийна ефективност– гр. Габрово;
- 07 - 08 април - Национална среща на тема „Доброволците в българските музеи“ – гр. София. Организатори Министерство на културата – дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ и Национален политехнически музей;
- 14 април – обучение по ЗБУТ – гр. Габрово;
- 12 - 14 май - участие в обучение на тема: „Разширяване на достъпа до културно наследство. Осигуряване на интелектуална и физическа достъпност

- за посетители с допълнителни /специфични/ потребности– гр. Габрово;
- 8 – 10 юни - Пета национална среща „Музеите и устойчивото развитие“ – гр. Пловдив. Съорганизатори на срещата са Министерство на културата, БНК на ИКОМ, община Пловдив, Регионален етнографски музей, Регионален исторически музей, Регионален археологически музей, Регионален природонаучен музей, Художествена галерия. Подтемите на срещата за тази година бяха: „Личност и време – чужденци, работили за България“; „Археология и иманярство – спасените реликви“; „Дарителите в българските музеи“; „Ролята на музеите в опазване на биоразнообразието“;
- 24 – 26 юни - Четвърта среща кръг „С децата“ – организирана от фондация „Америка за България“ в Национален политехнически музей – София;
- 19 – 21 септември - XII Национална среща – семинар „Добри практики: „Ролята на музеите за управление, опазване и социализация на недвижимото културно наследство“ – гр. Хисаря. Съорганизатори на срещата са Министерство на културата, Община Хисаря и Археологически музей – Хисаря;
- 13 – 14 октомври - Четвърта Национална среща „Съхраняване на националната идентичност и музеите в България като част от устойчивото развитие“ с основна тема „Визуалната култура и музеите“. Организатори са Етнографски музей на открито „Етър“ – Габрово в партньорство с Министерство на културата - дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“;
- 03 – 04 ноември – участие в обучителен семинар „Традиция и съвременност – възраждане и съхранение на уникалния характер на традиционното българско жилище в селските райони в региона на Централна Стара планина“ – гр. Троян;
- 28 ноември – участие в конференция на тема „Музейни експозиции и стандарти: Поглед напред“.

VIII. Статистика

- Музейните обекти бяха посетени от 7 908 туристи, от които 263 чужденци. Ръста на посещенията спрямо 2015г. е 6%;
- Беседи – през 2016 г.. са изнесени 428 беседи – с 4 беседи по-малко от 2015 г. 29 от беседите са на чужд език;
- Реализираните нощувки в 6-те къщи за гости, които стопанисва МАИР “Боженци“ са 2 756 бр. Нощувалите лица са 1564 бр. Ръста на нощувките спрямо 2015 г. е 2,5%;
- Общият брой на туристите посетили село Боженците е приблизително 37 517 бр. - 10 % повече в сравнение с 2015 г. ;
- собствените приходи за 2016г. са в размер на 121 181 лв. - 21% ръст спрямо 2015г.

IX. Заключение

Изминалата 2016 г. беше успешна за МАИР „Боженци“, предвидените приходи по бюджета бяха преизпълнени с 2 481 лв. Беше отбелязан ръст по основните показатели – туристи и нощувки. Успяхме да реализираме повечето от предвидените в плана за 2016 г. дейности.

Не бяха изпълнени следните дейности:

1. Изготвяне на „Наредба за опазването, застрояването и благоустрояването на АИР „Боженци“ и „Наредба за организация и безопасност на движение на МПС на територията на село Боженците“ - Причината е, че институцията МАИР „Боженци“ няма необходимия административен капацитет и законово право да създава подобни наредби. Тя би могла да участва като член на един по-голям екип съставен от представители на Министерство на културата, НИИКН, Община Габрово и мн. др.
2. Постъпване на нови движими културни ценности във фонда на музея.
3. Въвеждане на научния архив в електронен формат – поради недостатъчен административен капацитет.
4. Изготвяне на проект за реставрация на механизма на Менгема – липса на подходящ специалист.
5. Поставяне на допълнителна информация за функцията и начина на използване на част от предметите в експозициите - поради недостатъчен административен капацитет.
6. Възстановяване на 40 метра каменен зид с таборки от оградата на къща за гости „Иван Карадимитров“ - недостатъчен финансов ресурс.

20.01.2016 г.
с. Боженците

Директор:
/М. Йорданов/